

KMETSKI LIST

Štev. 13.

Ljubljana, 27. marca 1940

Leto XXII

Napačna vzgoja, naše gorje

O begu z zemlje danes v stotero oblikah vse govori. Skoraj bi dejali, da je to tarnanje prešlo v modo. In prav to je napak! Vprašanje je namreč preresno, kakor bi moglo in smelo postati zgolj modna rečenica.

Naraščajoče zlo

Ne da se tajiti, da to zlo — beg z zemlje — v resnici obstoji in celo iz leta v leto narašča. Sicer je res, da naš mali kmet že od nekdaj z večjo družino ni mogel izhajati na svoji zemlji. Imel je je premalo, a še to malo je v mnogih predelih Slovenije slaba, pusta, skalovita in nerodovitna zemlja. Zato smo že pred vojno poznali podoben pojav, o kakršnem govorimo in tožimo danes. Rečemo pa, da je bil pojav samo podoben, a nikakor ne isti.

Takrat se je naš mali človek v glavnem izseljeval v Ameriko. Toda ideal našega malega kmeta, ki se je odločil na pot v daljni svet, je bil ta, da, si v tujini toliko prisluži in privarčuje, kolikor mu je potrebno za znosno življenje na rodni grudi. Kakor hitro je to dosegel, se je vrnil domov, poplačal dolgove, popravil poslopja in se zopet z vsemi silami oklenil rodne zemlje in poprijel dela na njej. Takrat je torej gnala našega človeka v svet le ljubezen do rodne grude in skrb zanjo.

A danes? Danes je to bistveno drugače! Danes kmetški sinovi in hčere beže z zemlje, ker jih je strah dela na njej. Rajši kakor doma delati, tonejo v najbednejši proletariat, fantje med brezposelne, dekleta med počestnice. Kakor so besede trde, jih je treba izreči; kajti nobeno zlo se ne da odpraviti, če iz strahu pred njim — mižimo!

In še več! Danes ne beže z zemlje samo fantje in dekleta, ampak celo gospodarji malih kmetij. Biti kje ponižen sluga, vsem za podnožnik, to je njihov največji ideal. Ne živeti ob poštemem delu kot samostojen in neodvisen gospodar na lastni zemlji, ampak viseti kje kakor kaplja na veji, kriviti hrbet na vse strani, to je cilj njihovega hrepenenja. In prav to je najhujša in najtemnejša stran tega žalostnega pojava.

Kje so vzroki?

Vzrokov za ta pojav je več. Kakor smo mi-mogrede omenili, je med njimi že samo pomanjkanje zemlje na tehtnem mestu. K temu se pridružujejo preobremenitve (dolgovi, davki, doklade in razne pristojbine), ujme in ne-zgode, brezcenje kmetških pridelkov in visoka cena vseh fistih proizvodov, ki jih kmet mora kupovati. Vse to ustvarja v kmetškem človeku podlago za tako razpoloženje, da začne nad svoji mdelom obupavati in dvomiti o njegovi vrednosti.

Vse to pa še nikakor ni dovolj za beg z zemlje v tolikšni meri kakor se dogaja v naših

dneh. Saj so davki in dajatve trle kmeta tudi pred desetletji, saj so tudi tedaj bili industrijski proizvodi nesorazmerno dražji ko kmetški pridelki, saj so tudi pred desetletji trli našega kmeta dolgovi in so ga pred nastankom za-drug, hranilnic in posojilnic, poleg tega še ne-človeško drli razni brezvestni oderuhi. In ven-dar je kmet vzlic vsem tem nevšečnim poja-vom vztrajal na svoji grudi.

Biti mora še neki globlji vzrok, ki izpodko-pava kmetu tla na njegovih lastnih tleh. Ta vzrok je

Napačna vzgoja

kmečkega življa s strani tistih, ki so poklicani, da bi bili kmetu v moralno oporo.

Kakor smo Slovenci v vsem v prvi vrsti analitiki, to se pravi ljudje, ki samo kritično razstavljamo, tako smo tudi pri vzgoji kmet-skega življa.

Medtem ko je Stj. Radič šel tako rekoč s pesmijo k hrvatskemu kmetu, ko je povelečeval lepoto, vrednost in pomen njegovega dela, smo šli Slovenci s tarnanjem in javkanjem. Vse govori samo o žuljih, o garanju, o trplje-nju, ki nič in nikomur ne hasne, vse pridiguje samo o senčnih straneh kmetškega življenja in slika te sencé v kar najbolj mogoče temnih barvah.

Ako to javkanje posluša pokolenje za po-kolenjem, je le naravno, da polagoma kmet sam jame verjeti svojim vzgojiteljem in obupavati sam nad seboj. V zvezi z vsemi pojavi je to-rej vprav napačna in popolnoma zgrešena vzgoja tista pogubna sila, ki kmeta najbolj po-di z zemlje.

Ko ne bi bilo vprašanje tako resno, bi de-jali, da je smešno, kar se vsak dan dogaja pred našimi očmi že nekaj let zapored. Razne orga-nizacije in ustanove se trudijo, da bi vzgojile kmetu potrebne kulturne in gospodarske, zla-sti zadružne delavce iz njegovih lastnih vrst. Uspeh tega — v jedru brez dvoma prav ideal-nega prizadevanja — pa je popolnoma naspro-ten. Kakor hitro pride kmetški fant ali dekle za nekaj mesecev v tak ali tak tečaj v mesto podleže vplivu tarnanja o trpljenju in brezce-nju kmetškega dela ter zahrepeni po kakršni-koli službi v mestu. Rajši je tekač, sluga ali delavec pri ne vem kako težkem delu, kakor da bi bil svoboden in res sam svoj gospod na lastnih tleh! In komur se po dolgem poniže-vanju in tavanju končno morda res posreči, da se pririne kje do skromnega in skopega za-služka, ta zopet pomaga javkati o kmetškem trpljenju, zraven pa vpije, naj kmet ostane na svoji zemlji. Zemlja, drži ga! Jaz sem že ušel! Le kdo naj takemu človeku še kaj verjame?!

Nazaj na pravo pot

Ob taki vzgoji in takih razmerah so prazno vse besede in je ničevno vse govorjenje o lju-

bezni do rodne grude. Kdo jo bo ljubil, če pa mu slikate samo pekel na njej?! In kako ne-smiselna je tista točka v resoluciji Kmečke zveze, ki zahteva neko prisilno ohranitev kme-tove zemlje v njegovi posesti! Kako? S čim? hočemo živeti v zdravi, resnični kmetški de-mokraciji!

Ne, to ni pot, ki bi vodila v ozdravljenje slovenske kmetške rane! Iz modno licemerske-ga javkanja je treba preiti v dejavno stvarnost, ki je morda sicer res trda, toda lepa.

Če je kmetško delo naporno, prav! Toda katero delo pa ni naporno? Katero delo ne za-hteva od človeka žrtvovanja vseh njegovih te-lesnih in duševnih sil?

Dva bregova

Samo primerjajmo! Res, kmet mora de-lati, narava njegovega dela je taka, da si ne more urediti delovnih ur kakor človek v to-varni ali v pisarni. Kadar položaj tako za-hteva, mora delati brez odmora in ne glede na čas. Tega vsega se zavedamo in vse to tu-di priznavamo in upoštevamo.

Kaj pa ima kmet za to?

Denarnih uspehov — vsaj v sedanjih raz-merah — nima, eno pa vendar ima: svobodo, kakršne ne pozna noben drug sloj današnje družbe! In to je dragocena, najdragocenejša vrednota. Za to vrednoto so se tekom tisočletij dali največji človeški duhovi ubijati in sežigati, kmet pa jo ima in jo zaradi napačne vzgoje ne zna niti ceniti, niti uporabljati.

Ako vršiš svoje dolžnosti, slovenski kmet, kdo ti ima pravico ukazovati? Kdo ti more narekovati tvoje mišljenje in pojmovanje? Bog edini je nad teboj, vsemu drugemu pa si ti go-spodar, dokler koreniniš v zemlji in jo obdelu-ješ.

Pa poglej na drugi breg! Hočeš biti sluga? Ne, kadar in kar ti ukazuje delo, ampak kadar in kar ti ukaže gospodar, to in tako moraš po-četi. Ali ne čutiš tega modernega suženjstva? Vidiš in veš, da je sneg bel, če pa reče gospo-dar, da je črn, moraš kimati in slepo ponavlja-ti za njim laž, če nočeš jutri brez kruha in strehe ostati na cesti!

Slovenski kmet! Doma ti je bilo delo pre-težko, vsaka najmanjša nevšečnost prehuda. Si prišel v tovarno? Ali se ti ne vzbujajo skomt-ne po svobodnem življenju na rodni grudi, ko moraš garati, da ti pokajo kosti? Zvonec te kliče na delo, nič ni pomišljanja, nič obotav-ljanja, vsaka minuta zamude pomeni kazen, odtegljaj od itak že skopo odmerjenega zasluž-ka. Boljše plačanil položajev ne dosežeš, zmo-raj ostanesh le štrōmak-težak. In takemu se gora skrbi, ki si se jih na kmetih bal, ne zniža, ampak zviša! »Gorje mu, kogar tepo tuja vra-ta!« pravi pregovor. Vidiš, zdaj si deležen tega

gorja. Prej si odpiral in zapiral v svoji hiši svoja vrata, zdaj te v tuji tepo tuja. In ko pride mesec naokrog, ne veš, kam bi dejal, kar si prigaral in pristradal. Če daš za stanovanje in hrano, ti bo zmanjkalo za obleko in obutev, če oskrbiš to, ne moreš kriti najemnine. Ali boš spal na cesti? Ali boš jedel zid, ki vrhu tega niti ni tvoja last?

Doma so bili tvoji otroci deležni vsaj sonca in zraka in — če nič drugega ne — vsaj tečne hrane. In če je bilo pod tvojo streho pre malo, je priskočil na pomoč ta ali oni sosed. Na kmetih je še vedno toliko srca, da nikomur ni teba umirati za lakotjo. Tu pa, kjer si zdaj? Otroci ti hitajo v vlažnih luknjah, brez sonca, brez zraka, brez zadostne hrane. Bledi, bolni, lačni in razcapani začno sovražiti življenje, preden so ga prav začeli živeti!

To pomislite vsi, ki lahkomišljeno bežite

Doma in drugod

JUGOSLOV. NACIONALNA STRANKA

je priredila teden pred Veliko nočjo tečaj za funkcionarje omladinskih organizacij. Tečaj je trajal tri dni. Udeležili so se ga omladinci iz vseh srezov Slovenije. Predavanja so bila skrbno izbrana in so vsebovala naslednje predmete:

Nacionalno politični program JNS (tajnik banovinskega odbora OJNS Andrej Uršič), Socialno gospodarski program JNS (inž. Boris Sancin), Organizacija JNS (banovinski tajnik JNS dr. Marjan Zajec), Dolžnosti organizacij in pristavev JNS (Andrej Uršič), Predpisi zakona o družtvih, shodih in posvetih ter novega zakona o volitvah (pomočnik bana v p. dr. Otmar Pirkmajer), Nastanek, razvoj in delo JNS (minister Ivan Pucelj), Kako propagiram svojo stranko (bivši narodni poslanec Milan Mravlje), Odnos JNS do drugih naprednih ustanov (dr. Branko Alujević), Odnos JNS in drugih političnih strank (dr. Albert Kramer), Delo načelnih nasprotnikov JNS (Vekoslav Bučar), Naši časniki in dopisovanje (urednik Davorin Ravljen), Notranje politični položaj (dr. Albert Kramer), Mednarodni položaj Jugoslavije (podpredsednik banovinskega odbora OJNS dr. Branko Vrčon), Naša državna obramba, Pomen političnih strank (dr. Otmar Pirkmajer).

Tečaj je odlično uspel in je z njim idejno ter organizacijsko stranka močno zaorala v slovensko vas.

V sredo preteklega tedna se je vršil občni zbor mariborske sreske organizacije. Na zborovanju je poročal tov. Ivan Pucelj.

PETER ŽIVKOVIČ

Predsednik Jug. nac. stranke je govoril pretekli teden na zborovanjih v Zemunu in negotinskem srežu. V svojih govorih je zlasti podčrtal potrebo po skupnem nastopu vseh opozicijskih strank.

ACA STANOJEVIČ

sivolasi predsednik Narodno radikalne stranke je pretekli teden nenadoma težko zbolel in zdravniki so bili zelo v skrbeh za njegovo zdravje. Po nekaj dneh bivanja v Nišu, kamor se je prišel zdraviti iz Knjaževca, je g. Aca Stanojeviću odleglo.

HSS V BEOGRADU

V Beogradu je bila ustanovljena zdaj tudi organizacija Hrvatske seljačke stranke. Na ustanovnem občnem zboru je govoril minister dr. Smoljan, ki je rekel, da je za Zagrebom Beograd najbolj hrvatsko mesto. Naloge beograjske organizacije HSS bodo težke. Kdor je delal proti Hrvatom ali se sicer pregrešil proti življenjskim interesom Hrvatov, za tega ni prostora v organizaciji. HSS ne sprejme v svoje vrste vsakogar. Šarže morejo dobiti samo stari,

z zemlje, in tudi vsi, ki ljudstvo s hinavskim javkanjem zavajate v zmoti!

Nazaj k naravi

To je rešilni klic, ki ga je zaklical predhodnik francoske revolucije J. J. Rousseau! Vrnimo se k naravi, vrnimo se k zemlji! Vrnimo svoji zibelki tisto spoštovanje, ki ga kot nositeljica življenja zasluži, pa bo kmalu marsikaj drugače.

Slovenci po prevratu dejansko nazadujemo, ko bi po vseh izgledih morali napredovati. Lovimo se za mušicami, pri tem pa ne vidimo, kako nam izginjajo tla izpod nog. Učimo se vsaj v tem pri svojih južnih bratih.

ČITAJTE IN NAROČAJTE »KMETSKI LIST«!

zvesti borci, ki so bili na hrvatski strani že pred sporazumom. Kdor se je količkaj pregrešil, mora iti v vice, da se tam očisti. Potem lahko pride v prve vrste, toda ne kot šarža. Kdor pa se je zelo pregrešil, ta naj gre v pekel, odkoder ni vrnitve.

PRORAČUN BANOVINI HRVATSKE

Hrvatska banska oblast je končala s pripravami za sestavo proračuna banovine Hrvatske. V proračunu za leto 1940-41 je predvidenih 1.300.000 izdatkov in prav toliko dohodkov. Pri sestavi proračuna se je postopalo s skrajno štedljivostjo. Kako previdno je proračun sestavljen je razvidno že iz tega, da sta proračuna bivše Savske in Primorske banovine znašala skupno le pol milijarde dinarjev manj od sedanjega proračuna banovine Hrvatske z vsemi prevzetimi posli od centrale. Prvotni osnutek banovinskega proračuna je znašal okrog 2 milijardi in 200 milijonov din. Dr. Maček je smatral te številke za previsoke in so se zdaj znižale na 1 milijardo in 300 milijonov din.

S proračunom je izdana posebna uredba, s katero se vsi občinski tajniki in blagajniki pretvorijo v banske uslužbenke. Občinska samouprava je s to uredbo močno prikrajšana.

BOSNA

Član glavnega odbora Nar. radikalne stranke Kosta Majkić iz Banja Luke je napisal v svojem časopisu: Srpsko Jedinstvo o pripadnosti Bosne sledeče:

Principova krogla je zapalila Evropo. Srbija je krvavela nad štiri leta. Njena vztrajnost v trpljenju in vojnem klanju je postala pravljica. Tako si je z orožjem, mučeništvom in krvjo pridobila pravico do Bosne. In nihče ji ni od l. 1918 odrekal te pravice. Sistematično odrekanje te pravice se je pričelo šele 26. avgusta 1939. Ko so Hrvati dobili ono, o čemer niso nikoli niti sanjali, svojo prostrano banovino, so naenkrat vrgli svoje poželjive poglede tudi na Bosno.

HRVATSKI DNEVNIK

glasilo HSS je objavil v velikonočnem tednu več uvodnih člankov, v katerih na izredno oster način obračunava z onimi ukrepi JRZ, ki imajo očitno naperjeno ost proti zahtevam HSS.

Nasprotstva med HSS in JRZ se kažejo najočitnejše v Vojvodini ter Bosni. V Subotici je podal ostavko ves občinski odbor v znak protesta proti hrvatskim zahtevam na to mesto. Prepovedano je bilo veliko manifestacijsko zborovanje HSS v Subotici, katerega so se nameravali udeležiti Hrvati iz Baranje in Bačke in na njem manifestirati hrvatstvo teh krajev. Istočasno je bilo sklicano v Subotici drugo zbo-

rovanje, ki so se ga nameravali udeležiti Srbi, da manifestirajo srbstvo Vojvodine.

»Hrvatski dnevnik« se pritožuje, češ da Hrvati niso dovolj upoštevani v krajih izven banovine Hrvatske, da so smatrani za nezanesljive in da se jih zato ne pripušča na odgovorna mesta.

V Zagrebu je bila ustavljena »Srbska Riječ«, glasilo hrvatskih Srbov, ker je preostro kritiziralo razmere v banovini Hrvatski.

GOSPOD KRIŽMAN OBTOŽUJE

G. Križman je organizator in duhovni vodja Zveze združenih delavcev, katera organizacija tvori sestavni del Jugorasa. Jugorasovci so bili uniformirana telesna straža g. dr. Milana Stojadinovića.

Gospod Križman je pričel z organizacijo ZZZ, ko je bil še na Jesenicah kaplan. To svoje delo je nadaljeval še kot župnik v Tunjcah pri Kamniku, dokler ni župnije pustil in se ves posvetil ZZZ. Sedaj opravlja tudi še nadzorne posle v kuhinji Delavske zbornice.

Zveza združenih delavcev si je nadela nalogo uničiti Jugoslovansko strokovno zvezo, ki jo je ustanovil veliki socialni delavec v vrstah bivše SLS dr. Janez Evangelist Krek in njegov enako zaslužen sodelavec g. Jože Gostinčar. To je bil pokret krščanskega delavstva, ki naj uveljavlja lepa krščanska načela tudi v delavskih borbah:

Borba, ki jo vodi g. Križman proti krščanskim socialistom, izgleda nekaj novega in za krščanske socialiste nepojmljivega, kajti ves čas se že proglašala Jugoslov. strokovna zveza za nekrščansko in za brezversko, čeprav ji je dal sam pok. škof dr. Anton B. Jeglič najlepše krščansko in katoliško spričevalo. JSZ je bila namreč tedaj sestavni del biv. SLS.

»Delavska Pravica«, glasilo krščanskih socialistov, se v velikonočni številki bridko pritožuje zoper neko izjavo, ki jo je podal g. biv. župnik Križman na občnem zboru ZZZ in piše takole:

»Slovenski dom« od 18. t. m. in »Slovenec« od 19. t. m. sta prinesla poročilo o občnem zboru Zveze združenih delavcev. V tem poročilu je poseben odstavek, debelo tiskan, ki se glasi dobesedno takole:

»Duhovni vodja organizacije g. Križman je povedal, da je na svoji zadnji konferenci, ki jo je vodil knezoškof dr. Gregorij Rožman, duhovščina ugotovila, da pisanje »Delavske pravice« in voditelj Jugoslovanske strokovne zveze ni mogoče smatrati za krščansko, ker je v svoji nazornosti dvolična.«

Ta odstavek pomeni pri nas popolnoma nov, izviren, gotovo pa ne posrečen način objavljanja ugotovitev konference duhovščine.

»Delavska Pravica« objavlja obenem pismo ki ga je poslala Jug. str. zveza škofu g. dr. Rožmanu, v katerem ga prosi za pojasnilo v tej stvari. JSZ namreč ne veruje v resničnost izjave g. Križmana.

Slovenski kmetijski pokret od bivše SKS pa vse do idealnega dela Zveze kmetijskih fantov in deklet je bil deležen že tolikih očitkov nekrščanstva in brezverstva da bi se mu zdelo nekaj nenavadnega, ako bi se izvršila pri naših političnih nasprotnikih kaka sprememba v tem pogledu.

JSZ ima na razpolago dva izhoda: ali vsiljeno borbo sprejeti in dokončati s končno zmago, ali pa se vpisati v JRZ, če hoče biti rešena očitkov nekrščanstva.

KOVANCI PO 20 DIN

Finančni minister je izdal odlok, da se stari denar po 20 din, ki je bil skovan po zakonu o kovanju srebrnikov po 10 in 20 din z dne 28. novembra 1931, umakne iz obtoka najkasneje do 30. aprila t. l. Od 1. maja 1940 neha biti srebrni denar po 20 din zakonito plačilno sred-

stvo in ga bo mogoče v naknadnem roku 6 mesecev, to je do 1. novembra 1940 zamenjati brez odbitkov za novo skovani denar samo pri blagajni Narodne banke in pri državnih finančnih ustanovah. S tem odlokom se izpreminja odlok finančnega ministra št. 46320-VIII., z dne 31. julija 1939, v kolikor se nanaša na umik starega srebrnega denarja po 20 din iz obtoka.

PREHRANA PASIVNIH KRAJEV

V prometnem ministrstvu v Beogradu se je vršila konferenca glede preskrbe pasivnih krajev s hrano. Konferenci so prisostvovali prometni minister inž. Beslić, kmetijski minister dr. Čubrilović, min. za telesno vzgojo Tomić, direktor za prehrano dr. Čošić in predsednik Borze dela dr. Krmpotić.

Na konferenci je bilo sklenjeno, da bo dalo prometno ministrstvo na razpolago prevoznice za brezplačen prevoz ljudske hrane in živinske krme. Za banovino Hrvatsko se odstopi na njo odpadajoče prevoznice hrvatskemu banu, za ostale banovine bo prevzela prevoznice direkcija za prehrano, ki bo vodila vse te posle. Le v slučaju upravičenih potreb se bo odstopilo primerno število nakaznic banom.

REŠEVALNA DELA

na železniški progi pri Ozlju, kjer se je dogodila strašna železniška nesreča, se z vso naglico nadaljujejo, odkar je prispel na pomoč 30 tonski žerjav iz Maribora. Progo so očistili kamenja in skal iz Kolpe so dvignili vagonne in lokomotivo ter pri tem iskali nesrečne človeške žrtve. Vsega skupaj so dosedaj potegnili iz ruševin in vode devet trupel. Smatra pa se, da se nahaja v Kolpi še nekaj ponesrečenih žrtev. Materijelna škoda znaša okrog tri milijone din.

ZBIRANJE STAREGA ŽELEZA

se vedno bolj izplača. Cena staremu železu se je namreč dvignila že na 2 din za kg. Vsled tako visoke cene je postalo zbiranje starega železa zelo dobičkanosno in se bo letos tudi uspeh početvoril. Dočim se je druga leta zbralo

v Jugoslaviji okrog 2000 vagonov starega železa, se bo letos ta količina dvignila na 8000 vagonov.

Uvoz starega železa iz Amerike, Bolgarije in Grčije je popolnoma prenehal in smo navezani sedaj skoro povsem na domače zbiranje.

Kmetiska mladina

Sv. Jakob v Slov. goricah

Na velikonočni ponedeljek je naše Društvo kmetijskih fantov in deklet priredilo veseloigro »Lumpacij Vagabund«, ki jo sedaj nameravamo ponoviti v sosednih krajih, da se tako spoznamo in da s skupnimi močmi dosežemo tisto, kar ne moremo sami. Tudi v ostalih panogah izobrazbe pridno delujemo in bomo v kratkem o delu podrobneje poročali.

Vojnik

Sporočamo, da je imelo Društvo kmetijskih fantov in deklet v Vojniku svoj redni občni zbor v nedeljo, 17. marca. Občni zbor je razpravljal o vseh vprašanih in reorganizaciji društva, pa bomo o uspehu občnega zbora še podrobno poročali.

Ljutomer

Ptujsko okrožje kmetijskih fantov in deklet je priredilo v nedeljo, dne 10. marca t. l. dobro uspeli prosvetno-organizatoričen tečaj, ki so ga obiskali tudi številni tovariši in tovarišice iz ljutomerske okolice, kjer še ni organizacij kmečke mladine, prav tako pa so prihiteli tovariši in tovarišice od Sv. Jurja ob Ščavnici in Očeslavcev. Tečaj je bil enodneven in je v glavnem bilo predavano o ideji kmetško-mladinskega gibanja,

organizaciji, poročevalski službi in pomenu združništva za preporod našega naroda.

Na tečaju so predavali Zvezin predsednik tov. Ivan Kronovšek, tajnik Ivan Nemeč, član izvršilnega odbora tov. Vladimir Kreft. Tečaj je vodil predsednik Ptujškega okrožja kmetijskih fantov in deklet tov. Joško Tomažič, ki je tudi skupaj s tov. Vladimirom Kreftom tečaj organiziral. Pripomniti bi še imel, da je tečaj zelo dobro uspel, saj so mnogi tovariši in tovarišice sedaj prvič spoznale moč in sila kmečko-mladinskega gibanja. Omeniti je tudi, da je na tečaj prihitelo tudi nekaj tovarišev iz Dolnje Bistrice, ki so z zanimanjem sledili predavateljem.

Po tečaju so se vsi udeleženci udeležili kinopredstave v Sokolskem domu in se upravi za naklonjenost toplo zahvaljujemo. Zahvaljujemo se tudi onim ljutomercanom, ki so tečaj gmotno podprli.

Podhosta

Pri nas je imelo Društvo kmetijskih fantov in deklet redni občni zbor v nedeljo 17. marca t. l. Zvezo je na občnem zboru zastopal tov. Potočar iz Muhabera. Iz podanih poročil predsednika in tajnika je bilo razvidno, da je društvo kljub težavam delovalo z uspehom za procvit naše vasi. Res je sicer, da se nam mečejo polena pod noge, toda kljub temu, zdi se nam, da nas to še bolj vzpodbuja k delu.

Bohinjska Bistrica

Pri nas bo Društvo kmetijskih fantov in deklet iz Češnjice ponovilo igro »Upor Bohinjcev« na belo nedeljo. Pridite ta dan vsi.

Duplje

Društvo kmet. fantov in deklet v Dupljah je imelo svoj redni občni zbor v nedeljo dne 3. marca t. l. Na občnem zboru se je razpravljalo o delovanju društva in se podalo odboru razrešnico s pohvalo. Po poročilih predsednika, tajnika, blagajnika in načelnikov odsekov se je razvila debata o preteklem delu in novih na-

F. Skowronek:

12

Grbulja

Mazurska povest

Stari pa le ni popustil, dokler se Ludvik ni omeščal in se odpravil na pot. Konji, vpreženi v smuč, so imeli nove komate s svetlimi medeninastimi okovi in plapolajočim žimnatim okrasjem. Oče sam jim je pripel lepo ubrane kraguljčke, ki so jih uporabljali samo za izredno slovesne prilike, in ko se je Ludvik peljal skozi vas, so vse ženske molile glave skozi vrata in so vedele, da se pelje nekam snubit.

V kmetški hiši v Zdorovem je nastal velik dirindaj, ko so pridrcale sani na dvorišče. Pol ducata deklet se je bilo nabralo, da bi občudovale poročno obleko, ki jo je domača hči prvič pomerila. Med smehom in šalo so pulile niti in se obmetavale z njimi. Na kateri je obvisela kaka nit, tista naj bi se še to leto omožila. Prva nit, ki jo je vrgla nevesta, je priletela Grbulji na glavo. Kakor iz enega grla tedaj zavrišče dekleta: »Grbulja, ženin je tu!»

Loviza je stala kakor s krvjo oblita. Ni pogledala skozi okno. Poznala je cingljanje teh kraguljcev in je vedela, kdo je prišel. Od veselja ji je hotelo počiti srce. V naslednjem trenutku ji je vsa kri izginila iz obraza. Ena izmed deklet je polglasno šepnila drugi: »Zdaj je prišel po grbasto, ko ima denar.«

»Grbasto mu bo že prav odgovorila, na to se lahko zaneseš.« Z odločnim korakom je odšla za deklino, ki jo je bila prišla klicat, skozi vežo v sobo, kjer je čakal snubec.

»Dober dan, Ludvik. Čemu si prišel?»

Ostri način, kakor je vprašala, ga je zmedel. Le mukoma je izdaval iz sebe: »Na Rakovo naj bi prišla.«

»Čemu, saj imate gospodinjo.«

»Saj mislim čisto drugače, Loviza. Na vseh concih in krajih te nam manjka in nobena druga ne zna tako gospodinjiti kakor ti. Pa sem mislil, ko bi me hotela vzeti. Saj je čisto vseeno, če imaš kaj denarja ali ne.«

Ubogi Ludvik! Z zadnjimi besedami je mislil, da se je izrazil posebno pametno, pa so vprav te bile za Grbuljo kakor olje na ogenj! Stopila je korak bliže in ostro vprašala:

»Ali si kaj slišal o dediščini, ki naj bi jo bila dobila? Si ali nisi?«

»Sem, nekaj sem slišal o tem.«

»In zato prihajaš! Samo za denarjem prihajaš, tega bi rad priženil, mene bi vzela za nameček. Ko bi me imel rad in bi me bil hotel vzeti, si imel dovolj časa, da bi mi bil to povedal, dokler sem bila pri vas doma.«

»Pri Bogu, Loviza, ti prisegam —«

»Nikar se ne trudi, Ludvik. Prišel si zaman: nobenega denarja nisem podedovala in ga tudi ne bom. To je bajka in tej si nasedel.«

Naglo se je zasukala in izginila gori v svojo izbico. Odločno je še zapahnila zapaž, potem se je kraj postelje zgrudila na kolena in je zarila obraz v blazine. Ni jokala, le zdaj pa zdaj se ji je v sunkovitem krču streslo telo. Čemu je bila tako silovita? Ali mu ni znala mirno reči, da je bila dedščina samo bajka? Bržkone bi bil potem dejal, da ni prišel zavoljo denarja. Seveda, a to le zato, ker ne bi bil mogel drugače, ako se ne bi bil hotel s korbico odpeljati domov. Tudi na Avgustino pismo

je morala misliti. Ti mirno jemlje moža, ki je prišel samo zaradi njenega denarja. Ta to pač lahko stori, ker ni grbasto.

Čez nekaj časa je po cingljanju spoznala, da se je Ludvik odpeljal. Sedaj so se ji šele vlile solze in iz mrke omotice se je dvignila velika bolečina. Tako dolgo se je igrala z mislijo, ali naj vzame Ludvika ali ne. Zdaj je tega za vekomaj konec. Ako bi jo imel tudi res iz srca rad, se zdaj, ko mu je naredila tako sramoto, ne bo mogel več vrniti. Kar sliši že, kako se ljudje smejejo spričo tega, da se je nazadnje pripeljal snubit grbasto in je tudi pri njej dobil korbico.

Bled ko stena se je pripeljal Ludvik domov. Oče ga ni vprašal, kako mu je šlo, ker je takoj na njem spoznal. Šele ko je sin pozno zvečer kratko povedal, da ga je Loviza odklonila, je mirno dejal:

»Čisto prav se ti godi, in Loviza ima srce na pravem kraju. Takega človeka, kakor si ti, bi tudi jaz ne jemal, pa če bi prav imel dve grbi.«

Drugi petek je stari s sejma prinesel novico, da ni z Grbuljino dedščino nič, pa prav čisto nič. Srečal jo je, ko je vprav prihajala s sodišča. Zdaj bi moral človek sam vedeti, kaj mu je storiti.

Pomlad se je vrnila. Topel zapadni veter in sonce sta posrebala sneg s pobočij. Grgraje in peneč so kalni valovi drveli z gora v dolino. Po vlažnih, črnih njivah so tekali škranjčki, včasih se je kateri dvignil in zagostolel pesem, ki pa je zvenela še plaho; kajti ponoči je prevladoval še vedno hud mraz.

Osem dni je bila Grbulja že v Rakovem pri Jožvikovih. Vsako leto je ta čas delala tamkaj,

črtih za tekoče poslovno leto. Sprejelo se je tudi minimalni in maksimalni načrt, ki ju bomo skušali izvesti do popolnosti. Kmečko-mladinska ideja se v tem našem gorenjskem kotu prav lepo razvija.

Vrhniko

Dramatski odsek Zveze kmetijskih fantov in deklet je priredil v torek 19. marca avtobusni izlet na Vrhniko, kjer je nastopil s Cankarjevo dramo »Hlapec Jernej«. Poleg »Hlapca Jerneja« sta bili na programu tudi dve recitaciji, ki sta ju recitirala tov. Sebjanič in Danev. V splošnem je prireditev zelo dobro uspela, saj so igralci nastopili že po enem tednu vaj. Med vsemi giranci se je najbolje odrezal tov. Danev, ki je igral vlogo župnika, v prvih dveh slikah pa se je prav tako dobro pokazal tov. Godina, ki je igral glavno vlogo »Hlapca Jerneja«. V poznejših dejanjih je v kvaliteti Jernej nekoliko popustil. Pri nadaljnjih nastopih bo treba še nekaj podrobnosti spopolniti.

Zvezin dramatski odsek si je nadel nalogo,

da pokaže našim tovarišem dobro in vzgojno igro, da bi na naših odrih gledalci v bodoče videli poleg praznih burk tudi nekaj globokejšega. Delo je zelo hvaležno in želimo Zvezinemu odseku polno uspehov.

Ponikva

Redni občni zbor Društva kmetijskih fantov in deklet v Ponikvi se je vršil v nedeljo, dne 10. marca t. l. Iz poročil posameznih funkcionarjev je bilo razvidno, da kmečko-mladinska postojanka v Ponikvi krepko stoji. Na občnem zboru so bili izvoljeni v novi odbor sledeči tovariši in tovarišice: Juro Zdošek, Nežica Ratajc, Maks Drobnjak, Anica Korže, Cilka Ribič, Anica Golež, Eva Korošec, Franc Brglez, Franc Pihaber, Rudolf Trbovc in Alojz Cigler. Nadzornika sta Anton Zdošek in Franc Stanič.

Zvezo je na občnem zboru zastopal načelnik prosvetnega oddelka tov. Jože Danev, ki je ob tej priliki predaval tudi o delovnem načrtu in izvedel revizijo društva.

Kaj se godi po svetu

POMEMBEN OBISK

Neposredno pred prazniki je prišla v svet novica, da bo v najkrajšem času po praznikih nemški zunanji minister v. Ribbentrop službeno obiskal Beograd. Ali obišče nato tudi prestolnice drugih balkanskih držav ali ne, prva poročila ne povedo.

Nekateri spravljajo ta obisk v zvezo z brennerskim sestankom med Hitlerjem in Mussolinijem. V koliko je to pravilno, je težko reči. Na vsak način pa je verjetna domneva, da os Rim—Berlin kakor tudi Rusija želita, naj bi se vojna ne razširila na Podunavje in na Balkan.

Balkanske države — in prav posebej Jugoslavija — ne žele vojne. To so v sedanjem mednarodnem trenju že ponovno jasno pokazale.

Enako se zdi tudi Nemčija zainteresirana na tem, da se vojna ne razširi na Balkan, ne toliko iz vojaških ozirov, kolikor zaradi dobav potrebnih surovin za njeno vojno in ostalo industrijo in dobavo živil iz območja balkanskih držav.

Kakor Nemčija, sta tudi Rusija in Italija zainteresirani na tem, da na Balkanu ostane ohranjen mir. Verjetno pa je, da utegnejo velesile pri tem prizadevanju vprav Jugoslaviji poveriti važno vlogo — kakor pred časom v izravnanju odnosov med Madžarsko in Romunijo. V koliko je napovedani obisk s tem v zvezi, o tem nas pouče bližnji dogodki.

O CILJIH RUSKE POLITIKE

ugiblje sedaj zlasti nevtralni, posebno pa švicarski tisk.

Po mnenju nekaterih švicarskih poročevalcev bo Rusija povečala svojo strankarsko-politično propagando na vsem skandinavskem področju, ne bo pa zahtevala novih teritorialnih osvojitvev.

Isti poročevalci tudi naglašajo, da ruska politika ni tako enostavna; kakor bi se človeku zdelo na prvi pogled. Dasi so bili zadnji čas odnosi med Rusijo in zapadnima demokracijama močno napeti, se zdi, da je ta napetost popustila. V zvezi s to domnevo je značilno dejstvo, da Angleška vlada ne bo izdala že napovedane »Bele knjige« o lanskim pogajanjih z Rusijo.

Po drugi strani naglašajo, da je Rusija pridobila popolno svobodo delovanja tudi nasproti Nemčiji. Zato utegne v nadaljnjem razvoju biti manj dostopna za prišepetavanje z nemške strani kakor doslej. V zvezi s tem tolmačijo rusko zasedbo polotoka Hangö v tem smislu, da bi ta služil kot trdnjava proti morebitnemu nemškemu napadu z morske strani.

Seveda so vse to ugibanja. Odprtih kart v sedanji diplomatski borbi, ki je ostrejša mimo vojaške, pač nihče — razen najbolj posvečenih — ne vidi. Kljub temu so ta ugibanja značilna in dado vsaj slutiti, ako že ne videti, kaj se godi za kulisami velike svetovne pozornice.

Prevladuje torej mnenje, da bo Rusija v svoji politiki še naprej hotela ostati za zapadno demokracijo zanimiva, v kolikor je in bo osvajala na škodo nemških interesov, po drugi strani pa tudi nevarna, v kolikor je in bo sodelovala z Nemčijo.

Iz vsega tega bi se dalo sklepati, da se ruska politika tudi pod sedanjim režimom ni odrekla političnim pravicem in idealom nekdanje carske Rusije, po drugi strani pa vse kaže, da strankarska želja o »svetovni revoluciji« praktično ni izvedljiva in jo je uradna Rusija, kljub nekdanji drugačnim željam, sedaj opustila. Velja namreč pravilo, da je politika gola in suha stvarnost. Zato se ravna v ciljih in načinu delovanja po tem, kar je dejansko dosegljivo in izvedljivo, nikakor pa ne po ukazih razgrete domišljije.

in tudi letos gospodinja ni nehala prositi prej, dokler se Loviza ni odpeljala z njo. Saj Ludvika ne bo tja, ko bo vedel, da je ona pri njih. Sploh ne hodi več med ljudi, ampak je postal cel puščavnik.

Ves teden Grbulja ni napravila niti pol koraka iz hiše. Zdaj ni mogla več vzdržati. Morala se je navžiti malo svežega zraka. Najrajši bi bila šla ven opoldne, ko pojo škrjančki. Potem bi morda srečala Ludvika.

Bilo je že skoraj temno, ko je smuknila iz hiše. Ko je odprla mala vrata na dvorišče, je stal Ludvik tamkaj. S kratkim pozdravom je hušnila mimo njega. Prišel je za njo in je obstal pri njej. Tako sta molče šla drug poleg drugega do konca vasi. Tam se je Grbulja obrnila, tako tesno ji je bilo pri srcu. Ako bi bila svojega spremljevalca le enkrat pogledala, bi bila opazila, kolikokrat je poskusil, da bi bil začel govoriti. Zdaj pa ji je Ludvik zastavil pot.

»Loviza, moram govoriti s teboj. Ali je res, da nisi nič podedovala?«

»Hvala bogu! Zdaj vsaj ne moreš reči, da se hočem ženiti po denarju.«

V Grbulji se je vzdramila porednost. Najrajši bi bila seveda že v tem trenutku objela nerodo, ki je stal pred njo in ni vedel, kaj naj zdaj počne in govori. Torej mu je vsekakor morala pomagati na pravi tir.

»Katero boš pa zdaj vzela, Ludvik?«

»Tebé vendar, deklina neumna.«

»In zakaj, dragi Ludvik?«

»Zato, ker te imam rad, zato, ker sem te imel zmeraj rad, še preden si prvič šla od nas. Samo vedel nisem tega.«

»Ludvik, premisli svoje besede: dobil boš grbasto ženo!...« (Konec)

Ivan Nemeč:

Cestarjeva pokojnina

Morda bi vam cesta, ki pelje od Čakove do Žihlave povedala! Morda bi vam celo prav rada povedala, če bi znala govoriti! Povedala bi vam o trpljenju svojega skrbnika, Žrjavovega strica, ki je trideset let hodil po dragotinskem jezu in skrbel za cesto. V Dragotinskem vrhu je imel nekaj zemlje in hišo, imel pa je tudi ženo, ki mu je prav tako pomenila vrednoto gospodarstva. Hiša je čepela na vrhu hribočka, grunčič pa se mu je raztegnil do sosedne Črnelove Johane, ki se je prav tako zarila v svoj košček zemlje, delala in trpela. Tudi Žrjavov stric, Hanček so mu rekli, je enako trpel. Ne, tega nisem zadel; rekel bi, da je Hanček bil človeško bitje, ki je bilo sestavljeno iz trdega in žuljavega dela, ki je vse življenje, vse vesele trenutke pokopalo in skrilo v delu. Naj je bila pomlad ali jesen, zima ali poletje, Hanček je odhajal na cesto, ki pelje od Čakove do Žihlave, in kopal jarke, raznašal šoder in ves blaten odhajal v mraku proti domu.

Pot proti domu je bila navadno prav tako težka. Hanček je rad potegnil iz kozarca, pa se mu je dragotinski jez zavrtel pred očmi in Hanček je ves blaten žlopnil v mlakužo. Trudoma je zopet zlezal na jez, se pripognjen zaletel nekaj korakov naprej in zopet telebnil na drugi strani jeza v mlako. Z novim trudom je pobral svoje kosti in se krčevito držal za lopato in železne grablje, po vsah štirih lezel na jez in se zaletaval do prihodnje brvi. Čez brv je Hanček vedno prilezel brez nesreče. Pri Blaguškem potoku je sicer nekoč telebnil naravnost v vodo, kar pa mu ni napravilo nič hudega. Junaško je

zlezal iz potoka, zliel vodo iz škornja, obleka pa se mu je do doma posušila. Hanček je namreč imel veliko moči in toplote v sebi. Dasi je delal, delal na cesti in še kolikokrat pri Bižikovih v dnini, v njem niso nikdar sile omagale. Prihajal je domov zgaran, pretepel ženo, ker ga sicer ni imela rada, — tako je pač rekel sam Hanček, — in zopet odhajal v zgodnjih urah kosit ali kaj podobnega, do osmih seveda. Po osmi uri je odhajal na cesto, ki je bila del njegove krvi. Cesta in Žrjavov stric sta bila eno.

Poleg ceste je imel Žrjavov Hanček še druge tegobe. Njegov grunt je hotel nekam. Hotel je odpotovati, kakor bi zemlja dobila noge. Vsako leto se je ves Žrjavov grunt odpravljaj na pot; če je miroval spomladi, se je jeseni prav gotovo vzdržno premikal naprej v dolino. Črnelova Johana je skoraj vsak dan s strahom ogledovala potovanje Žrjavove zemlje, ki je pretila, da bo vsak trenutek udarila v njeno hišo. Z združenimi močmi sta skušala Johana in Hanček, zemljo ustaviti. Skušala sta jo privezati, da bi z njo vred ohranila za Hančka vsakdanji kruh, Johani pa hišo. Z debelo razpraskano in hrapavo roko je Hanček zabijal debelo kolje, vozil zemljo in jo rotil: »Počakaj, počakaj vsaj toliko, da razgrnem šoder po cesti!« Z veliko naglico je zopet Hanček odhajal in prihajal; na cesto in domov na potujočo zemljo, k Bižikovim mlatit in v svoj gozdič po listje. Njegova kosa je pod udarci kladiva pela v zgodnjih jutrnjih urah. Hanček je delal in trpel. Hanček je delal in se veselil v delu. Res

NOVA VLADA V FRANCJI

Takoj po odhodu odposl. Sumnerja Welle-sa nazaj v Ameriko, je Daladierova vlada v Franciji podala ostavko. Sestavo in predsedstvo nove vojne vlade je prevzel bivši finančni minister Paul Reynaud, ki je hkratu tudi zunanji minister v tej vladi.

Ožji vojni kabinet v novi vladi tvorijo poleg ministrskega predsednika še gg. Daladier, ki je prevzel vojno ministrstvo, Chautemps, Campinchi, mornariški minister, Laurent Eynac, minister za letalstvo in D'Autry, minister za oboroževanje.

Politično je vlada zelo pestra in predstavlja res pravo koncentracijsko vlado. Saj so v njej zastopani radikalni socialisti, socialisti, republikanski nacionalisti, republikanska levičarska zveza, neodvisni radikali, neodvisni republikanci in člani demokratske ljudske stranke.

VOJNA DO ZMAGE

Reynaudova vlada se je predstavila parlamentu z značilno izjavo, da se zdaj pričinja za Francijo totalitarna (splošna) vojna, v kateri je vse postavljeno na kocko. Zato je treba v Franciji organizirati vse sile za obrambo domovine. Vlada je odločena, da vodi vojno do končne in popolne zmage.

Glede zunanje politike je izjavil ministrski predsednik Reynaud, da bo njegova vlada do vseh prijateljev Francije izvajala politiko iskrenega prijateljstva, do vseh sovražnikov pa politiko brezobzirnega sovraštva.

Pri glasovanju o

ZAUPNICI VLADI

je po nekaterih vesteh dobila vlada samo en glas večine, po drugih pa niti tega ne. Ako se je vlada kljub temu odločila ostati in vztrajati, je to dovolj jasen dmokaz, da so tako vladó in tak program narekovale višje narodne in državne potrebe ter je morala domača strankarska razčlenjenost spričo njih stopiti v čisto brezpomembno ozadje.

je sicer večkrat pretepal ženo, pognal polno skledo ajdove kaše pod vrata in izpil polno slatinko šmarnice do dna, toda kdo je brez slabosti, kdo nima v duši poleg dobrega tudi slabosti? Nihče! Zato tudi Hanček ni mogel biti brez slabosti.

Nekega dne je opazil, da se je njegova zemlja pobratila tudi s Potezinovo in Šajtovo, celo z Marančarovo, pa so se vse skupaj podale na pot. Hanček je gledal in strmél v to igro zemlje, sem od Čakove pa ga je klicala cesta! Zdrznil se je, zagrabil motiko, grablje in lopato, ker je bil klic ceste močnejši. Hanček je šel in kopal jarke ob cesti, kopal je dolge in zapolnjene jarke, njegova žuljava in hrapava roka je bila ena sama cesta...

Hančku je umrla žena. Ostal je sam za nekaj dni, dokler ni prišla druga. Po prihodu nove in mlade žene se je pri Žrjavovem Hančku pričelo novo življenje. Z delom sicer ni prenehal, nasprotno, delal je podnevi in ponoči, toda nekaj je vendar bilo novega v Hančkovem življenju. Bil je star nekaj čez petdeset, ko se je to zgodilo in je Hanček dobil z mlado ženo hčerko. Postal je oče tudi v drugič in tretjič in bil vesel podmladka. Ne rečem, na vzgojo otrok se Hanček ni razumel, kar mu ni zameriti, ko pa je vedno klicalo delo. Delal je on, delala je žena, otroci pa so bili sami. Iz steklenice so mirno in v sladkem snu vlekli kuhano šmarnico, da bi bili ves čas tiho. Hanček je rekel, da se naj pač privadijo v prvi mladosti, zakaj pa zemlja rodi šmarnico! Nikomur nič mar, kaj pijejo in jedo otroci v moji hiši, je večkrat zarobantil Hanček in mimogrede pretepel tudi drugo ženo. Ne sicer tolikokrat ko pokojno Hano, toda pretepel jo je vendarle, ker ga je potem imela rajši.

SKANDINAVSKA OBRAMBNA ZVEZA

Svedska, Norveška in Finska so hotele skleniti posebno obrambno zvezo, da bi se v bodoče lahko skupno uprle morebitnim napadom.

Proti taki zvezi je takoj protestirala Rusija, njenemu protestu se je pridružila še Nemčija, italijanski vodilni tisk pa označuje nameravano obrambno zvezo kot brezpomembno in nesmiselno.

V zvezi s tem so se razširile vesti, da je Rusija po sklenjenem miru stavila Finski nove teritorialne zahteve. Z ruske in finske strani so bila ta poročila službeno označena kot neresnična.

ČITAJTE IN NAROČAJTE
„KMETSKE LISTE“!Vinski sejem
v Ljutomeru

Tokrat je bilo v Ljutomeru razstavljenih 187 vzorcev vina iz ljutomerskega okoliša, 147 iz gornje radgonskega 11 in iz štrigovskega okoliša 27 vzorcev. Strokovna ocena razstavljenega vina, ki se je izvršila v ponedeljek pred razstavo, je ugotovila, da je velika večina vzorcev vredna najboljših ocen. Med temi najboljšimi vzorci je komisija naknadno izbrala en vzorec, za katerega je bila določena lepa nagrada 100 kg galice. Isti dan zvečer je bil sestanek vinogradnikov in navzočih strokovnjakov. Na sestanku se je obdelalo vprašanje zaščite našega vina s posebnim ozirom na dejstvo, da je letos izdalo kmetijsko ministrstvo odločbo o zaščiti imena izvora vina, ki raste na dalmatinskem otoku »Solta«. Ta odločba je bila rešena v nekaj dneh, a prošnja za zaščito »ljutomerčana« se vleče že peto leto brez konca. Kje je krivda?

V torek ob 9. uri je bil otvorjen vinski sejem in razstava. Sreski načelnik g. Otmar Skalé je toplo pozdravil razstavljalce, čestital prirediteljem in želel obilo uspeha razstavljalcem in kupcem. Predsednik Vinarske podružnice pa je

Hanček je primerjal cesto z ženo. Rekel je, če cesto bolj tolče in bije, lepša je in tem rajši ga ima — no in prav tako je z ženo, je dejal in pogoltnil kako kupico slivovke, če je bila pri roki. In zopet je odšel na cesto...

Nekega dne se je zvedelo, da bo prišel na cesto nov cestar, stari pa bo odpuščen. Hančka je zadelo. Trideset let ni nobena šala, zakaj bi moral sedaj kar naenkrat zapustiti svojo ljubljeno? Rekli so mu sicer, da bo dobil pokojnino, saj je trideset let delal in — da sedaj pač potrebuje novo moč.

Tako nekako se je zgodilo. Hanček je zapustil cesto, toda pokojnine ni dobil, ker je nekoč pred dvajsetimi leti za dva mesca prekinil službo, pa ni bil nenehoma 30 let na delu. Mukoma se je poslavljajal od ceste in ji pošiljal pozdrave z Dragotinskega vrha. Trudil se je pri vseh gospodih, da bi vendar dobil kakšno priznanje za delo, toda nič!

Ni nič, so rekli! Niste bili neprekinjeno 30 let, pa formalno ni mogoče. Pohvalili so ga sicer, da je pridno delal, toda pokojnine ni dobil.

Pred pomladjo se je pričelo Hančku izgarano telo tresti. Globoke brazde na licu so mu postale še globočje, nekam tih in miren je zaspal in se za večno poslovil od ceste. Zemlja je sprejela njegovo truplo, njegova žuljava roka se je zlila z rumeno prstjo na pokopališču. Ko so nesli truplo Žrjavovega Hančka v zadnji dom, se je tudi njegova zemlja zbudila in odpravila na pot... Cesta od Čakove do Žihlave je zaječala, tisoči Hančkovih žuljev pa so klicali in odmevali po cesti od Čakove naprej v novo življenje.

toplo pozdravil vse navzoče imenomoma zastopnike oblasti in druge strokovnjake. Nato je bila poskušnja, ki je trajala v največji živahnosti ves dan, do 8. zvečer. Prodano je bilo cca 400 hl vina po 5 do 8 din za liter. Mnogo vinogradnikov pa je odšlo v nadi, da bo kupec, ki si je njegov vzorec napisal v katalogu, prišel, ko bo potreboval vino, spet k njemu in odkupil vino. Tako je vinski sejem vsestransko ugodno izpadel.

Iz naših krajev

× Nemci so nakupili v Jugoslaviji 1.000.000 kg tobaka. Nekaj dni pred Nemci so nakupili Slovaki v Jugoslaviji 800.000 kg tobaka.

× Proračun mesta Beograda 424.528.000 din in je za 51.000.000 večji od sedanjega.

× Važno za poklicne šoferje. Vojno okrožje je sporočil Zvezi šoferjev dravske banovine v Ljubljani, naj vsi poklicni šoferji, ki mislijo da so prikrajšani, ako so dodeljeni edinicam pešadije ali drugam, namesto k motoriziranim edinicam, to javijo svojemu vojnemu okrožju z navedbo osebnih podatkov. Vojna okrožja bodo prošnje upoštevala in šoferje uvrstila v motorizirane edince. Prošnje so kolka proste. Podrobnosti in navedbe, kako je treba prošnjo sestaviti daje Zveza šoferjev dravske banovine v Ljubljani vsako nedeljo med 10. in 12. uro v društvenem lokalu na Gosposvetski cesti.

KMETSKE POSOJILNICE LJUBLJANSKE OKOLICE V LJUBLJANI obrestuje nove vloge po 4-5% ter daje kmetom ugodna posojila.

× Postranske posle sta vršili dve vasi v okolici Pančeva. Dve leti sta kradli moko iz velikega pančevskega mlina. Pri tem poslu je kmetom pomagal celo občinska policija. Tatvini so seveda prišli na sled in je bilo 12 kmetov aretiranih, a 39 jih je obtoženih kot soudeleženci.

× Dr. Stojadinović je imel v Beogradu sestanek svojih somišljenikov. Ob tej priliki se je dr. Stojadinović odločno postavil proti sporazumu.

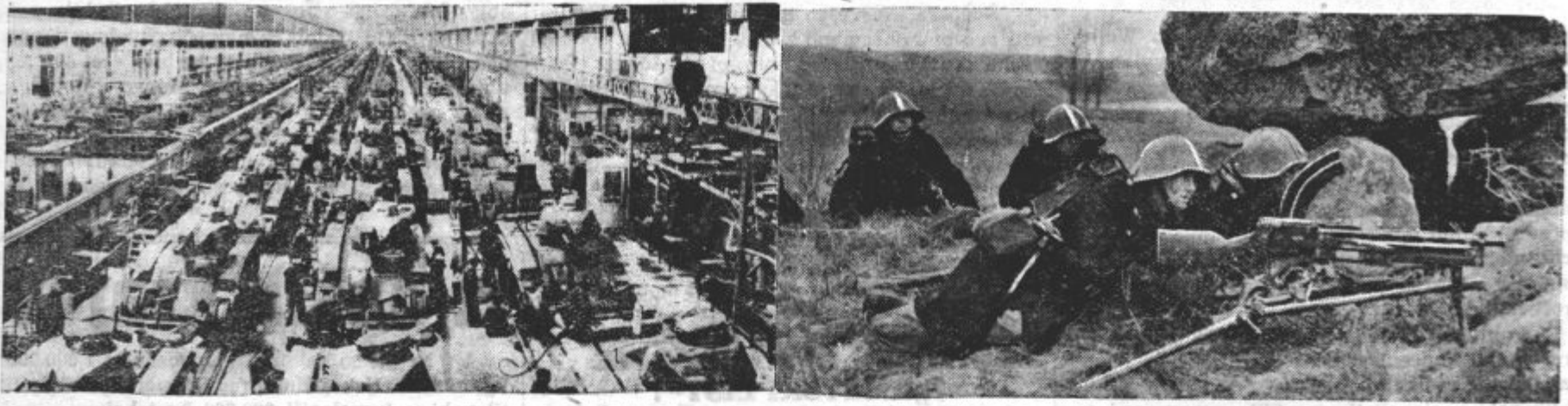
× Blizu Kleč v okolici Ljubljane so našli umrjenega invalida Hribernika Antona iz Horjula. Stanoval je v Rožni dolini in 3. jan. odšel z doma. Pri sebi je imel okrog 5000 din. Nekdo ga je zvabil s seboj in ga ubil, nato pa okradel. Truplo je zasul v jamo na njivi, kjer so ga zdaj našli.

× Na Tepanjskem vrhu pri Slov. Konjicah je izbruhnil požar, ki je uničil trem posestnikom gospodarska poslopja. Ogenj je bil podtaknjen Škoda znaša okrog 100.000 din.

× Naš les bo kupovala Anglija. Naša država bi rada uvažala iz Anglije razne surovine za našo industrijo. Za plačilo teh surovin nam primanjkuje deviz. Zato smo ponudili Angliji v zameno naš les. Anglija je pripravljena vzeti poslov je odpotoval v London vice guverner od nas 200.000 kubikov lesa. Za ureditev teh Narodne banke g. dr. Ivo Belin.

KMETSKE POSOJILNICE LJUBLJANSKE OKOLICE V LJUBLJANI izplačuje nove vloge dnevno v vsaki oišini ter daje kmetom ugodna posojila.

× Negativni uspehi sporazuma. Denar je najbolj občutljiva stvar, to je že star pregovor. Kapital sluti vnaprej, da mu ne prihajajo sončni dnevi nasproti. Zato se poskuša pravočasno umakniti v zavetje. Beograjska gospodarska poročila trdijo, da je v zadnjem pol letu, odkar je napravljen sporazum, pobegnilo iz Hrvatske in Slavonije nad 250-milijonov dinarjev. Prilike pa se v vrstah kapitala še niso umirile. Izgleda, da se bo kapital še nadalje selil v Beograd in druge srbske kraje. Glavni razlog de-

Z leve na desno: Pogled v francosko tovarno tankov — Straža na holandski meji

narnega bega je strah pred preveliko davčno obremenitvijo v Hrvatski in Sloveniji.

× **Adam Pribečević**, bivši predsednik SDS se je preselil s Kosovskega polja, kjer je 15 let kmetoval, v Batajnico, kjer si je kupil hišo in šest oralov zemlje.

× **Občinski uradniki na Hrvatskem** so postavljeni na razpoložanje banski upravi. Kdor bo sprejet v službo, bo postal banski uradnik, drugi bodo pa upokojeni.

× **V Mariboru in Celju** sta bili na novo ustanovljeni starokatoliški župniji. Za namestnika starokatoliškega vikarja g. Lavrinca je bil postavljen v Ljubljani g. dr. Tinko Povše.

× **Srednješolskih** dijakov je bilo lani v naši državi 120.730. Največ dijakov ima III. realna gimnazija v Ljubljani, kjer je bilo vpisanih nad 1500 učencev, najmanj pa gimnazija v Kolašinu, ki ima le 40 dijakov.

× **Plačilo prodanega blaga na Ljubljanskem velesejmu.** Finančno min., bančni in valutni oddelek, je odobrilo, da morejo inozemski razstavljalci inozemskega blaga, ki bodo sodelovali na letošnjih ljubljanskih velesejmih (od 1. do 10. junija; od 31. avgusta do 9. septembra), nakazati protivrednost prodanega blaga, in sicer preko pooblaščenih zavodov na način, kakor je predvideno v plačilnih sporazumih za poedine

države, od kjer razstavljeno blago izvira. Opravičenje teh nakazil bo na osnovi potrdil velesejmske uprave, da je dotično blago na velesejmu razstavljeno, na velesejmu prodano in da so zanj plačane vse redne državne dajatve. — Kar se tiče blaga, ki izvira iz neklirinskih držav in bo na velesejmu razstavljeno, se bo izvršilo plačilo v inozemstvo v svobodnih devizah, mora pa biti za vsak konkreten slučaj že pred uvozom preskrbljeno dovoljenje izvoznega komiteja pri Narodni banki.

× **V januarju t. l. so narasle vloge pri 13 slovenskih hranilnicah.** Po podatkih Zveze jugoslovanskih hranilnic v Ljubljani so narasle v januarju vloge na knjižice pri 8 hranilnicah (izmed 29 slovenskih hranilnic), vloge v tekočem računu pri 11 (izmed 20, ki vodijo sploh tekoče račune), skupne vloge pa pri 13 hranilnicah, ki so imele dejanski v januarju več vlog kot dvigov, torej ne glede na pripisane obresti za leto 1939., katere so nekatere hranilnice pripisale že v januarju. Stanje vlog na hranilne knjižice je iznašalo 589.470.552 din (v decembru 585,9 mil.), vlog v tekočem računu 432,6 milj., skupno stanje vlog pa 1.022.152.623, torej za 300.000 din manj kot 31. decembra 1939. Iz tega sledi, da so pri nekaterih hranilnicah večje vloge kot dvigi, pri drugih pa se vlagatelji še niso v isti meri po-

mirili. Število vlagateljev na knjižice je naraslo pri 7 zavodih, število tekočih računov pri 4, skupno število vlagateljev pri 4 zavodih in iznaša 128.084. V primeri z jesenskimi mesečnimi izkazi kaže ta izkaz prav ugoden razvoj.

× **Poziv organizacijam in društvom.**

Uprava Ljubljanskega velesejma vabi vse naše organizacije, društva, klube itd., da prirede svoje občne zbornice, kongrese, nastope itd. v času letošnjega pomladanskega velesejma v Ljubljani od 1. do 10. junija. Svoje sklepe naj izvolijo javiti upravi velesejma.

Za kolesarje. Pred skoraj 40 leti je izšel prvi slovenski kašipot za kolesarje. Ta izdaja je že davno pošla. Od takrat ni bilo nobenega priročnika več za kolesarje do letos, ko je izšel A-ZET kompas. Ta priročnik vsebuje poleg ostalega gradiva krajevne razdalje za vse državne in banovinske ceste dravske banovine in sošednega ozemlja, dalje proti Beogradu, Bosni in Dalmaciji in šematičen zemljevid. Je zelo praktično urejen in se ga priporoča vsem kolesarjem, avtomobilistom in prevoznikom. Broširan izvod stane le 25 din in sa ga naroča na naslov: A-ZET kompas, Ljubljana, poštni predal 350. Kolesarji, ki pošljejo znesek 20 din v naprej, ga dobe poštine prosto.

Ivan Nemeč:

(Se nadaljuje)

Od Plevlja do Čajniča

V Boljaniču smo se pošteno podložili. Pojedli smo pol kg pršute (suhe sirove šunke), pol kg. sira in celo kilo kruha. Prej pa smo zaradi boljšega apetita posrkali pol litra srbske slivovice. Tako podkrepļeni smo nastopili drugo polovico poti, z orožniške postaje pa smo sporočili kapetanu Šeganu, da smo srečno po šestih urah pririli do polovice.

Pot od Boljoviča do Metuljke pa ni bila nič bolj prijazna. Sneg je bil delejši, steza še bolj stopničasta in žlebovsko izhojena, da je skoraj vsak drugi korak zdrknil v mehko snežno maso. Miko je zopet poizkusil z ježo, pa se je konj z veliko težavo rinil skozi snežne zamete in hropeče zastajal pri vsakem koraku. Okrog tretje ure smo se znašli na vrhu Kopač planine (1400 metrov). Na desni strani steze je bila orožniška postaja, na levi pa dve koči. V grlu sem tedaj začutil strašno žejo, ki jo je vedno bolj podžigala tista baljonička šunka. Z jezikom sem lovil meglo, ki se je spustila čisto k tlom, da smo kar na pamet rili naprej.

Od Jugošnice naprej je poizkusil ježo tovariš Miko; jaz sem zaostal za tovornim konjičem, ki je bistro prestavljal noge po jamaški konjski stezi. Po cesti namreč vso zimo ni steklo nobeno kolo, niti kakšne sani, samo kopita tovornih konjičev, ki nosijo v Plevlje do 20 km daleč skromen tovor drv za 10 dinarjev, so napravila cesto rebrasto in stopničasto, kakor bi stopal po železniškem tiru. Tudi najina

konja sta stopala po tistih rebrastih lamah, ki so bile vse zaledenele, in skrbno pazila, da ni sta telebnila v sneg.

Na kakšnem devetem kilometru od Plevlja sva prekoračila potok Gotovušo, zgoraj na pustih rebri pa je skromno čepela vas Gotovuša. S težavo smo se dvigali po zaledeneli poti, drobno odmerjali korake, konjiča sta še previdnejše stopicala in kako kozji prilazila z bremenom na Gotovuško rebro. Na vrhu sva se z Mikom ozrla nazaj proti Plevlju in vživala veličasten pogled čez gole kršne planjave in valujoče zamete snega, ki so tako nežno objemali skale. V daljavo sta tekli dve črti telefonskih drogov, kar je predstavljalo edino drevje, sem od Čemerna pa je pihala ostra severna burja, in se igrala s snežnim prahom. Pot se je nadaljevala proti gotovuški občinski hiši, z vasi pa so se nenadoma po ozki stezi spustile vaške ovce in druga za drugo drvele v dolgi rumeno beli črti v dolino. Čudna je bila ta ovčja procesija; belorumena črta med belim snegom, cingljajoči zvonček, ki je nekam tužno pel v ostri burji — vse je nudilo neko posebno sliko sibirskih zim. Na desni smo nenadoma zaslišali curek, ki je žuborel iz skale. Miko je prvi skočil in nastavlil usta; mrzla voda je s takim užitek tekla po njegovem grlu, da sem zbral v ustih zadnje sline in jih požrl kot največjo slaščico in takoj za Mikom planil k pijači. V življenju še nikdar nisem pil tako hladne vode, ki pa je bila prav gotovo slajša od našega jeruzalemskega.

Od Koroč planine naprej so se začenjali gozdovi. Lepe smreke so štrlele v meglo in se skrivale pod snežnim prtom. Snežni zameti so

postajali vedno večji, pred Dugo poljano so nam prekrizali pot, tik pred nami, volkovi. Začudenim smo zrlili v volčje stopinje in, kaj smo hoteli, šli smo naprej in dosegli okrog četrte ure Dugo poljano, ki je zaradi snežnih zameotov bila najbolj nevarna. Toda v naše veselje, na Dugi poljani je burja opravila svoje v našo korist. Debele plasti snega so izginile z roba ceste, tako da smo z lahkoto prešli tri kilometre dolgo poljano, ki je vsa cvetela v krasnih meglenih rožah. Na grmovju, plotovih in drevsah so se nabirale debele plasti zmrznjene megle v krasno oblikovane rože, da je bil vsak grm, vsak kos lesa na ograji kot nežna bela vrtinica. Od Duge poljane naprej se je gozd spreminjal v pravi paradiz. Jelke in smreke so bile res očarujoče. Vrhove je pokrival sneg, ob vznožjih pa so štrlele iz bele odeje temno zelene in tako sveže veje, da sem za trenutek obstal in gledal lepoto, ki jo je tukaj narava posadila v kršne planine. Ves čas od Duge poljane pot ni bila tako huda, ker je v gozdu vladala neka prijazna toplota. Burje ni bilo slišati, vse je bilo tiho, le škripanje naših stopinj je enakomerno odmevalo iz teme gozdov. Konjska steza je bila skoraj 1 m globoka, da smo se vsak trenutek zaletavali v mehko belino. Nekajkrat smo srečali jezdece, ki so prihajali sem od Metuljke, pa smo se z veliko težavo izogibali in zopet rili s trebuhom po snegu. Okrog petih smo srečno prispeli na Metuljko, odkoder vodi čedna steza (12 km) do Čajniča. Na Metuljki je lep sanatorij za tuberkulozne, tukaj je tudi meja med Bosno in Sandžakom, oziroma meja med drinsko in zetsko banovino. Tod je nekdanja tekla tudi meja med Avstrijo in Turčijo.

× **Zgorela v Zidanici.** Brezposelna šivilja Milka Perkovič se je v svoji bedi zatekla v samotno zidanico pri Krškem in tam nekaj dni prebivala. Ko jo je te dni prišla obiskat njena mati Marija Grozde, je videla, da se iz zidanice kadi. Poklicala je sosede, ki so vdrli vrata in našli Pirkovičevo sežgano na tleh. Pokojnica je bila neozdravljivo bolna in ni izključeno, da je izvršila samomor. Zapušča 12-letno hčerko in moža.

× **V Radečah** pri Zidanem mostu je umrl ugleden posestnik in bivši župan Anton Polanc.

× **Uvoz riža iz Italije bo zelo** skrčen zaradi slabe letine lanskega leta. Jugoslavija uvaža skoro ves riž iz Italije. Od 15. marca do 15. oktobra bi ga morali uvoziti okrog 1000 vagonov. Zaradi italijanske prepovedi ga bomo mogli uvoziti le kakih 100 vagonov.

× **V Beogradu** se je mudilo pretekli teden zastopstvo francoske direkcije za prehrano, ki je uredilo vprašanje izvoza naše živine v Francijo. Francozi žele, da bi se izvažala večina naše živine v obliki konserviranega mesa.

× **Pred velikonočnimi prazniki** je prispelo v Dalmacijo okrog 100 madžarskih izletnikov.

× **V Daruvaru** so pogorela skladišča lesa tvrdke Šipad. Pogorelo je 500 kub. metrov gradbenega lesa v vrednosti 700.000 din.

× **Dijaki na gimnaziji v Šabcu** so že dalj časa igrali hazardne igre. Ravnateljstvo je te dni izključilo 12 dijakov, drugim je pa dalo strog ukor.

× **Proračun zagrebške mestne občine** znaša letos 160.000.000 din in je za 10 milijonov večji od sedanjega.

× **Milijon din za povzdigo živinoreje.** Trgovinski minister dr. Andres je izjavil, da zbira Zavod za pospeševanje zunanje trgovine denarna sredstva za pospeševanje živinoreje. Ker bo zadnje dni marca v Budimpešti velika razstava plemenske goveje živine, je določil minister en milijon din za nakup plemenske živine. Ta denar bo razdeljen pod običajnimi pogoji na poedine kraje, kjer so središča reje plemenske živine.

Iz tujine

■ **Spremembe v ruski vojski.** Komandant leningrajskega vojnega okrožja general Merečkov je bil odstavljen, na njegovo je bil imenovan general Jakovljevič. Odstavljen je bil general Kovalev, njegovo mesto je prevzel general Kuznecov. Odstavljen je bil komandant kijevskega vojnega okrožja, general Timošenko, kar je povzročilo posebno presenečenje, ker je bil ugleden član komunistične stranke.

■ **Miru se vesele.** Ruske čete, ki zapuščajo najsevernejšo pokrajino Petsamo Fincem, dajo vidnega izraza svojemu veselju in zadovoljstvu nad doseženim mirom. Z razvitimi zastavami s petjem in godbo, se vračajo ruske čete na svoje ozemlje. Ruske čete so zasedle vso severno Fin-

ske pokrajino Petsamo. Po mirovni pogodbi ostane zasedena pokrajina Finski.

■ **Velika angleška potniška parnika** »Mauretania« in »Kraljica Mary«, ki imata po 35 tisoč ton, sta odplula iz newyorške luke, kjer sta bila zasidrana od začetka vojne. Parnika bode ta prevažala vojaške čete iz Kanade na francosko fronto.

■ **Predsednik sovjetskih komisarjev** Molotov bo v kratkem obhajal 50letnico rojstva. Ob tej priliki bosta po njem imenovana kraja Perun na Uralu in Noljašinsk v Sibiriji.

■ **Francoska vojna mornarica** bo dobila v kratkem novo veliko vojno ladjo »Richelien«, ki je stala dev milijardi frankov.

■ **Italijanska proizvodnja aluminija.** Na seji kovinarske korporacije, ki ju je predsedoval sam Mussolini, je bilo sklenjeno, da se mora

zvišati proizvodnja aluminija za vojaške svrhe. Letos naj znaša proizvodnja aluminija 40.000 prihodnje leto pa 50.000 ton.

■ **V finskih bolnišnicah** leži 40.000 vojnih ranjencev. Na bojišču je padlo okrog 20.000 Fincev. Skupne izgube znašajo torej nad 60.000.

■ **Obrambno zvezo** treh skandinavskih držav so nameravale skleniti Švedska, Norveška in Finska. Proti tej nameri je nastopila Rusija, ki pravi, da taka zveza ni v duhu pravkar sklenjenega rusko finskega miru.

■ **Italijanska ladja »Rex«** je prepeljala na svojem zadnjem potovanju v Zedinjene države 7774 kg zlata. S tem zlatom sta Švica in Nizozemska plačali v Ameriki naročeno blago.

■ **Angleška delavska stranka** je izključila iz svoje srede poslanca Pritta, ki se je potegoval v rusko-finski vojski za ruske interese.

Pleničke je prala - seveda - z Radionom ...

toda kako sivkasta je blazina, ki ni bila oprana z Radionom!

Zato je sklenila: v bodoče bom prala vse svoje perilo z Radionom, ker ljubim blesteče belo, zdravo perilo! Pri kuhanju z Radionom se razvijajo milijoni kisikovih mehurčkov, kateri skupno z milnico prodirajo skozi tkanino, ki jo temeljito operejo. Tako postane perilo blesteče belo in se mu že od daleč pozna, da je bilo oprano z Radionom.

Schichtov

RADION

varuje
perilo

■ **Angleško letalstvo** je celo noč bombardiralo otok Sylt, na katerem so zgrajena nemška letalska oporišča. Otok Sylt leži ob Danski. Po angleških vesteh je bilo z bombardiranjem uničenih več hangarjev in municijskih skladišč. Nemci te vesti zanikajo.

■ **V Nemčiji zbirajo za Hitlerjev rojstni dan** stare kovine. Računajo, da bodo zbrali 5000 ton bakra, cinka in nikla.

„EKONOM“

R. Z. Z. O. Z.

v Ljubljani, Kolodvorska ulica 7
(v lastni hiši) **Telefon interurban 25—06**

Dobavlja vse deželne pridelke, kakor: pšenico, rž, ječmen, oves, koruzo, ajdo itd. **Mlevske izdelke:** pšenični zдроб, pšenično moko, rženo moko, ajdovo moko, koruzno moko, koruzni zдроб, pšenično in koruzno krmilno moko, pšenične otrobe, ješprenj, kašo. **Poljske pridelke:** krompir, fižol, zelje, sadje, seno in slamo. **Stalna zaloga** vseh umetnih gnojil (rud. superfosfata, kalijeve soli, Tomasove žindre, nitrofoskala, apnena dušika, čilskega solitra itd.), cimenta in drugo **glavno zastopstvo** za Slovenijo oprekarne »Ilovac«, Karlovac za vse vrste zidne in strešne opeke.

■ **V svetovni vojni od 1914 do 1918** so Nemci izgubili dva milijona vojakov, ki so padli na fronti, 750.000 pa jih je podleglo epidemiji gripe.

■ **Hitler je imenoval graditelja Siegfriedove linije** dr. Totha za municijskega ministra.

■ **Anglija kupuje rumunsko žito.** Dosedaj je uvozila že 15.000 vagonov žita, v pristanišču Konstanci pa se nahajajo še trije parniki, ki bodo natovorili 9000 vagonov žita.

■ **Bogastvo**, ki je pripadlo Rusom po rusko finski mirovni pogodbi, je zelo veliko. Sovjeti so sicer začrtali novo mejo izključno z vojaškega stališča da zavarujejo zapadno mejo Sovjetske Rusije, vendar so pri tem osvojili tudi znatna bogastva. Na pridobljenem ozemlju se nahajajo ogromne površine gozdov, žage in tovarne za celulozo. Glavna izvozna luka za les in celulozo je bilo mesto Viborg, ki je tudi prešlo v sovjetsko posest. Severno Ladoškega jezera se nahajajo bogati bakreni rudniki.

■ **Indijski nacionalni kongres**, stranka, ki ji načeluje Mahatma Ghandi, je izglasoval resolucijo, ki zahteva popolno neodvisnost Indije. Resolucija pravi, da indijski narod ne more biti svoboden pod angleškim imperijem. Proti resoluciji se je postavil Ghandi, ki noče prevzeti odgovornosti za proglasitev nepokorščine. Če ga pa nacionalna stranka noče ubogati, je izjavil Ghandi, naj si izbere drugega voditelja.

■ **V zadnjem času** se vrši tudi v Rusiji propaganda za zbiranje starega železa in železnih odpadkov.

■ **Odlikovanja v Moskvi.** Glavni komandanti sovjetskih čet v rusko finski vojni so bili odlikovani z najvišjim odlikovanjem. Pomočnik komisarja za narodno obrambo Kulik, ter armadni general Mereckov in Timošenko so bili odlikovani z naslovom: junaki sovjetske zveze in z redom zlate zvezde. Isto odlikovanje je prejela še cela vrsta vojakov in oficirjev.

■ **Ruski uspehi.** Anglešk časopisje razmišlja o ruskih uspehih, ki so jih dosegli z probojem in uničenjem Mannerheimove linije, in pravi, da so Rusi žrtvovali nekaj stotisoč ljudi toda dosegli so tisto, kar so hoteli: premoč na Baltiku. Morda bodo že v kratkem uvidele zapadne sile, Švedska in Norveška, da so naredile veliko na-

pako, ker so dopustile, da so Sovjeti zavzeli na Finskem najvažnejše točke. Ali, to bo že prepozno, kakor je bila zapoznala odločitev, da se pošlje Finski oborožena pomoč.

■ **Angleži ne bodo objavili Bele knjige**, ki naj bi objavila vse dokumente, glede angleško-ruskih pogajanj pred zaključkom nenapadalne pogodbe med Nemčijo in Rusijo lansko leto. Ta korak angleške vlade se tolmači z upanjem, da Rusija ne bo do kraja podpirala nemških teženj, zlasti pa da ne bo napravila z njo vojaške zveze. Angleži računajo s tem, da sovjetska vlada ne želi nemške zmage in da bi bila zmagovita Nemčija prav tako nevarna Rusiji kakor je Angliji in Franciji. In da bi že itak napetih odnošajev med Anglijo in Rusijo še ne poostriili, ne bodo izdali v Londonu že napovedane Bele knjige.

Sejmi

1. aprila: Trbovlje, Videm/Savi, Murska Sobota, Vojnik, Sv. Lenart v slg., Podbukovje okr. Videm, Ribnica, Rakek, Vače, Novo mesto.
2. aprila: Metlika, Bušča vas, Ormož, Ptuj, Dramlje, Dolnja Lendava.
3. aprila: Krško, Ljubljana, Tuhinj, Vranskò, Celje, Ptuj, Trbovlje, Zabukovje nad Sevnico.
4. aprila: Mokronog, Loški potok, Turnišče.
5. aprila: Stara cerkev/Kočevju, Maribor.
6. aprila: St. Jurij/Grosupljem, Brežice, Celje, Trbovlje, Križevci okr. Murska Sobota.

„Kmetijski list“ izhaja vsako sredo. Naročnina znaša letno 30 din, pollet. 15 din, za inozemstvo letno 50 din. Inserati po tarifi. Pismenim vprašanjem naj se priloži znamka za odgovor. Ne frankirana pisma se ne sprejemajo. — Rokopisov ne vračamo. Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in uprava je v Ljubljani v Kolodvorski ul. št. 7. Telefon inter. št. 32-59. Račun pri poštni hranilnici št. 14.194.

Kmetje!

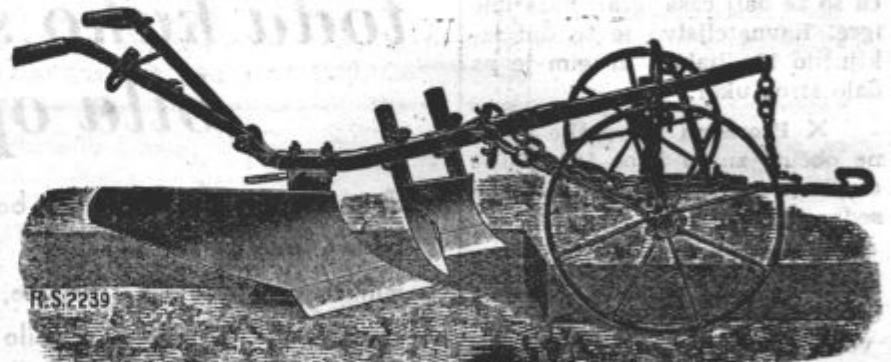
Ako imate kaj naprodaj, ako hočete kaj kupiti ali česa iščete, inserirajte to najprej v svojem »Kmetiskem listu« ! Cena malim oglasom je samo 1.— din za besedo.

Laneno olje, firnež, barve, lake, kit, lanene tropine ter vse v to stroko spadajoče blago prvovrstne kakovosti po solidnih cenah in točni postrežbi najugodnejše kupite pri domačem podjetju

„MEDIĆ - ZANKL“

tovarne olja, lakov in barv — družba z omejeno zavezo, lastnik Franjo Medić — Centrala v Ljubljani, podružnica v Mariboru — Ekspoziture v Beogradu in Novem Sadu — Tovarne v Ljubljani, Medvodah in Domžalah

SACK-ovi plugi so najboljši!

Dospela je nova pošiljatev Sack-ovih plugov. Naročite takoj, ker je pričakovati podražitev surovin in s tem tudi plugov. Dalje nudimo po ugodnih cenah razno drugo kmetijsko orodje, stroje, zaščitna sredstva, umetna gnojila in razna hraniva ter druge potrebščine. V zalogi jih ima **Kmetijska družba in njena skladišča v Celju, Konjicah, Mariboru in Novem mestu**

Kmetijski hranilni in posojilni dom

zadruga z neomejenim jamstvom

v Ljubljani — Tavčarjeva ulica 1

Žiro račun pri Narodni banki — Račun Poštne hranilnice 14.257
Brzjav: „Kmetijski dom“ — Telefon št. 28-47

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun — Daje kratkoročna posojila — Eskontuje menice — Izvršuje ostale denarne posle — Nove vloge na knjižice in na tekoči račun vsak čas razpoložljive **4 do 5%** obrestuje po **4 do 5%** Za vse vloge nudi popolno varnost! **Zaupajte domačemu denarnemu zavodu!**